

**TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET**

Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn
info@rahandusministeerium.ee

Teie 22.10.2024

Meie 05.11.2024 nr 2-2/2024/1219

**Arvamus võlaõigusseaduse muutmise ja sellega
seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse
eelnoole**

Austatud Jürgen Ligi

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi TTJA) on tutvunud võlaõigusseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga. TTJA tänab võimaluse eest arvamust avaldada.

1. TTJA peab põhjendatuks põhimaksekonto avamise ja sulgemise regulatsiooni muutmist ja toetab eelnõu peamist eesmärki, milleks on tagada isikutele parem põhimakseteenuste kättesaadavuse võimalus ning teist eesmärki, milleks on tagada riikliku finantsjärelevalve korraldamine selgelt ja efektiivselt.
2. Esmalt märgime, et eelnõu § 1 punktides 6, 12 ja 16 sätestatu, mille kohaselt põhjendatud huvi tõendamine ei tohi olla ebamõistlikult koormav (VÕS § 710¹ lg 2¹), põhimakseteenuse lepingu sõlmimisele esitatud nõuete täitmist tõendab vaidluse korral krediidasutus (VÕS § 710¹ lg 14) ning põhimakseteenuse lepingu ülesütlemisele esitatud nõuete täitmist tõendab vaidluse korral krediidasutus (VÕS § 720¹ lg 10), on äärmiselt positiivse mõjuga muudatused tarbijaõiguste tagamise kontekstis laiemalt. Seda eeskätt põhjusel, et olukordades kus krediidasutuste poolt lepingu sõlmimisest keeldumiste või lepingu ülesütlemistega seonduvad põhjendused võivad olla üldsõnalisised, ei ole sisuliselt võimalik tarbijatel ise tõendada, et nad vastavad kõikidele panga üldtingimustele. Seega toetab TTJA muudatusi, mille kohaselt tõendamiskoormis läheb krediidasutustele.
3. TTJA peab oluliseks avaldada arvamust eelnõu § 1 punkti 14 osas, millega VÕS § 711 lõike 1 punkti 24 täiendatakse pärast sõnu „võimaluste kohta“ sõnadega „ning vastavad kontaktandmed“.
 - 3.1. Eelnõu sõnastusettepaneku kohaselt peab makseteenuse pakkuja esitada teabe vaidluste kohtuvälise lahendamise võimaluste kohta. Teeme ettepaneku täiendada eelnõu § 1 punkti 14 selliselt, et lisaks kohtuvälisele vaidluste lahendamisele võimalusele esitataks teave ka vaidluste lahendamise võimalusele kohtumenetluses.
 - 3.2. Nimelt, tarbijakaitseaduse (TKS) § 40 lg 1 sätestab, et tarbijavaidluste komisjon lahendab tarbijavaidlusi. TKS § 2 lg 1 p 6 defineerib tarbijavaidlust kui tarbija ja

kaupleja vahelisest lepingust tulenevate lepinguliste kohustustega seotud vaidlust. Juhul kui põhimakseteenuse leping jääb sõlmimata, ei teki tarbija ja makseteenuse pakkuja vahel lepingulist suhet. Teisisõnu on tegemist lepingueelsete läbirääkimiste käigus tekkinud vaidlusega, mille lahendamine ei kuulu TVK pädevusse.

3.3. Selliseid lepingueelsetest läbirääkimistest tulenevaid vaidlusi lahendab täna maakohus, mistõttu oleks asjakohane lisada VÕS § 711 lg 1 punktis 24 viide kohtule.

4. Eelnõu § 1 punktiga 16 täiendatakse VÕS-i §-ga 720¹. VÕS § 720¹ lg 3 p 3 kohaselt, *krediidiasutus võib tarbijaga sõlmitud põhimakseteenuse lepingu üles öelda, kui tarbija ei vasta enam käesoleva seaduse § 710¹ lõikes 2 nimetatud tingimustele. Juhime tähelepanu, et VÕS § 710¹ lg 2 ei sisalda tingimusi, millele § 720¹ lg 3 p 3 viitab, samas seletuskirjas on tingimused välja toodud.* Ehkki eelnõu § 1 punktiga 4 tehakse muudatus, mille kohaselt §-s 710¹ lõike 2 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „lähtudes käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustest“ tekstiosaga „kui isik vastab seaduses sätestatud tingimustele“, peaks VÕS § 710¹ lg 2 kajastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/92/EL, 23. juuli 2014, maksekontoga seotud tasude võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta¹, artikli 19 lõikes 2 nimetatud tingimusi. Eelnevat toetab ka seletuskirjas sätestatu (eelnõu § 1 punkti 16 selgitus, lk 11-12)- TTJA palub eelnõus vastavad muudatused teha, tagamaks õigusselgus ning võimaldamaks üheselt ja lihtsalt aru saada, milliste tingimuste täitmata jätmise korral võib krediidiasutus tarbijaga sõlmitud põhimakseteenuse lepingu üles öelda.
5. Lõpetuseks tänab TTJA, et arvestati TTJA varasema ettepanekuga viia TKS §-des 71, 72¹, 72² ja 72³ sisalduvad väärtekoosseisud FI ainupädevusse (KKM ülempiiri rikkumine, vastutustundliku laenamise põhimõtte rakendamata jätmine, maksekonto- ja teenustega seonduv). Eelnõu § 7 punktiga 5 tehakse vastavad muudatused ning nimetatud väärtegade kohtuväliseks menetlejaks määratakse TTJA asemel FI.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristi Talving
peadirektor

Melissa Liivak
melissa.liivak@ttja.ee

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/92/EL, 23. juuli 2014, maksekontoga seotud tasude võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta. Kättesaadav veebis: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex%3A32014L0092> (01.11.2024).